

Национална стратегија за апроксимацију у области животне средине за Републику Србију

Влада Републике Србије је у октобру 2011. године усвојила Националну стратегију за апроксимацију у области животне средине у циљу **осигурања спремности Републике Србије за вођење преговора са ЕУ на најефикаснији начин, као и у циљу испуњења обавеза проистеклих из чланства**. Такође, Стратегија садржи приказ економских инструмената и финансијских механизма у области животне средине неопходних за реализацију домаћих и иностраних улагања као и потреба за институционалном реформом, развојем законодавства, спровођењем прописа на свим нивоима, едукацијом и развијањем јавне свести на пољу животне средине.

Стратегија се заснива на **три основна циља**:

- Потпун и висок ниво транспозиције правних тековина ЕУ у област животне средине;
- Одржавање делотворне инфраструктуре и услуга у животној средини;
- Институционално уређење за ефикасну и делотворну апроксимацију.

Апроксимација се суочава са бројним изазовима.

Правни изазови у области животне средине су и даље значајни. Правна пракса би требало да се измени како би се раздвојило креирање политике од писања нацрта правних текстова и како би се укључиле све заинтересоване стране и цивилно друштво у те процесе што би довело до јединственог сета закона (недвосмислених, без превише детаља и јасних) у области животне средине који треба да обезбеде потпуну транспозицију правних тековина ЕУ. Осим тога, правне тековине ЕУ представљају циљ који се стално мења тако да ће Србија морати да транспонује нове директиве које ће се усвајати до датума када Србија приступи ЕУ.

Економски изазови апроксимације у области животне средине су знатни. На основу стања инфраструктуре у Србији и према искуству земаља које су постале чланице ЕУ, процењено је да ће укупни трошкови за испуњавање свих правних тековина у ЕУ у области животне средине износити око 10,6 млрд. евра (од усвајања стратегије до 2030. године). Као најзахтевнији сектори идентификовани су сектор воде (5,6 млрд. евра), отпад (2,8 млрд. евра) и сектор индустријског загађења (1,3 млрд. евра). Битан део трошкова односи се на оперативне трошкове који се не могу подмирити из међународних извора финансирања и који се морају финансирати из буџета, приватног сектора или кроз накнаде.

Институционални изазови су такође битни. Апсолутан приоритет би требало да буде на апроксимацији правних тековина ЕУ, као и на њиховој имплементацији. Успешна имплементација ће захтевати побољшање тренутне међу и унутар-министарске сарадње и канала за сарадњу. Структура Радне подгрупе за Поглавље 27, којом председава државни секретар надлежан за послове животне средине, ће бити врло важна за ову сврху и може делотворно да повеже планирање за апроксимацију, пружи подршку у преговорима и координише имплементацију. Њу ће допуњавати радне групе за имплементацију појединачних директива, којима ће председавати углавном начелници одељења и који ће извештавати Радну подгрупу за Поглавље 27, што ће све заузврат послужити као платформа за обезбеђивање ефикасне координације између министарстава.

На крају приступних преговора, биће договорен *транзициони период* за имплементацију директива за које су неопходна знатна финансијска средства („тешке директиве“). Према садашњим доступним економским подацима и у складу са њиховим даљим спецификацијама у плановима за спровођење посебних директива и економских стратегија, кандидати за транзициони период биће постројења за третман отпадних комуналних вода, постројења за складиштење отпада која су неопходна у складу са Директивом о нитратима, комунална постројења за чврсти отпад и одабрана индустријска постројења.

Овом стратегијом су су одређене и секторске стратегије које се фокусирају на посебне секторе у области животне средине (хоризонтални, квалитет ваздуха и климатске промене, индустријско загађење и бука, заштита природе, хемикалије и ГМО, управљање водама и управљање отпадом). Секторске стратегије пружају детаљан приказ правних тековина ЕУ, садашње стање процеса апроксимације, добре и лоше стране, програм имплементације и процену финансијских трошкова.

Цео текст стратегије можете наћи [овде](#)